

Basniza un skola.

"To besdeewigo zetsch ees boja." (Dahw. d. 1, 6.)
(Beigums.)

Diwidesmits gadu bija pagahjuschi no ta laika, ka Baloschu audschu meitai kahsas dchra. Wezais mahzitojs, kas wisu to man bija stahstijis, ko schi esmu uskafstijis, bija aissgahis Deema preekscha, atdufet no teem darbeem, ko scheitan bija strahdajis fawa Kunga wihna-kalna. Es tif eewehlets schini pashcha draudis par mahzitaju, un patlaban biju estahjees amata. Beena no manahm pirmajahm brauskhanahm bija us R. walts nabagu mahju, kur kahds wezis no gandrihs 80 gadeem guot us mitschanas un wehl pehdigo reisi gribot baudit svehto meelastu. Peebrazuu pee wina klahi un atradu — wezo Balodi! Tas pats sphezgais fainmeeks, tas bagatneeks, kas ta ar fawu mahju un mantu grelnumu bija lepojees un leelijees — winsch tagad, wezs, nesphezgais, tribzedams un waideedams sehdeja nabagu mahja starp ziteem walts nabageem un fahroja pehz pehdigahs zeta maijes us aiseefschau wiaa paauli. Dauds winsch wairs nespheja runat un atbildet, — tikai raudadam noschelko fawu nelaimi un gruhto dshwi, kas wiam wezuma deenam schi esot nabagu mahja. Ari es wezo wihru dauds negrebu moxit ar jantashanahm, loi gan wegj mahzitaja stahstis itin dshwi man atkal estahjahs peemna, un es lobprah buhut finais, ka winsch bija warejis tik dshli eekrist nelaime un nabadsiba. Runaju us wianu vahj schihs paaules un winsch mantu nepestahwibun iinhizibui. Mahiju winam, fawas domas greest us to labako, muhchigo debesu mantu, ko Jesus Kristus, muhsu Pestitaja, mums ir no pelnujis zaur fawu zeeshanu un mitschanu, un kura mums ne muhscham newarot issust. Pamahjiju winu, fawu lihdschinigo grebzigo un besdeewigo dshwi, fawu paaules prahru un paaules miblestibz atsift un noschelot, — tad grebz peedojschau dabushot zaur muhsu Kungi un Pestitaja, — tad ari few par svehtibz bauidis hot svehto wakarehdeenu un taisnots wareshot pastahwet preeksch Pestitaja foga krebbla, ka preeksch tagad drihs buhshot japarahdhu. Zik daudi wezis no schihs manas runas ir favratis un pec firds aehnjas, to nefi. Sternams, waideedams, winsch baujia svehto meelastu, un pehz ne zik ilgham. Deenahm ari teesham bija nomiris.

Bet situs, kas minu labi pasina, es jau itin smalki isprafiju pahr wina likteni. Deewsgan behdig, ko te dabuju dsidet.

Wigleefaka waina pee weza Baloscha nelaimes bija winsch jaunenemtajam meitas wiham. Schis Pehteris Zihrlis nebija wis tas zichtigais, sahtigais un prahrigais wihrs bijis, par ko wisi winu tureja. Jau drihs pehz kahsahm winsch bija esfahjis fawu ihsteno dabu parahdit. Pats winsch nemas negahja pee darba, bet tikai dshwoja pa krogeem un tirgeem, fawu naudu istehredams, ka jau laikam bagats, bet ari weglprahrigis wihrs. Ar fawu jauno fawu winsch drihs fahka tahda pat naida un nesatiziba dshwot, ka fonal abi weze. Ta tad Baloschis wifse abtrem soleem gahja atpatal; tihrum tika flikli apstrahdati, ekas fahria, wisa fainmeegiba drihs bija pilna nowahrt. Wezais Balodis gan luhkoja, wehl pehz espehshanas schi postu apturet, — bet ko gan weens pats wezs wihrs tur sphej darit, kam lihds ar gadeem meesas un gara sphej suhd? Kad winsch kahdu zeli ulinchmaha, meitas wihr pahrmahjut un norah, tad schihs atbildeja tik rupji, ka wezajam bija jazeesch kusu.

Kad almenis fahk noritinatees no kalna, tad tas eet — jo ilgaki, jo ahtaki. Drihs Pehteri Zihrlis tikai reti wehl redseji skaidra prahra,

bet weenumehr pedsehruschi. Ar laika wina pashcha, ka ari fewas tehma naudas kapitalis bija istehrets, un paradu pulks ik gadus wairojabs. Mahjas isskafstijas tik behdigas un palaijas, ka ziftah lepons Baloschus nemas wairs newareja possht. Zihrlis eelaidsahs ar schahdeem, tahdeem blehjheem un wilmsteeem, zaar fo tikai wehl dshli eekrita paradobs. Kahdu rihtu wian atrada pee klehts durwju stenders karajotees. Savu issamishanu winsch pats fawai dshwibai bija padarijis galu. Seewa no leeleem fidehsteem, ko tik ilgus gadus bija iszeetu, faslima un nomira pugadu wehlak ar kruhshu wahjib. Winas weeniga meitina no lihdszeetigeem radeem tik peenemta un baujua fawu fawu gruhto bahrenites likteni. Baloschus mahjas nahja apaks ahmara un tika waitafolitajam var deewsgan lehtu zenu pahrdot. Ka un kur pats wezais Balodis fawas pehdjeahs muhchja deenas pawadija, to zeen. lasftaji jau fina.

Kahdas deenas pehz weza Baloscha mitschanas man gadijahs kahdahn zitahn, itin jauki un glihti apkoptahm semneku mahjahn braukt garam.

"Kas tad schi par fainmeeku dshwo?" es prafiju fawom brauzej.

"Gargala Sahliti," — ta dabuju par atbildi.

Liku apturet firdsini un eegahju eeksch, Gargala Sahliti apmeklet. Wisa mahja no ahrenes un eelschenes bija glihta un spodra; misur maldija fabrtiba un tihriba. Pats fainmeeks, laipni sveizindame, man nahja preti un mani eeweda istab. Seenmolte Pestitaja bilda bija peekahrtas, un bihbele ar dseesmu grahmatu bija us galda redsamas.

Sarunajomees kahdu laizunu ar Sahliti un wina fainmeesi; tad pehz fawu eeraduma fahku wifus mahjas behrnis fahneit un minus pahrlausit. Al, zik weilli mini lasja bishbele, zik labi wina finaja fawus bauhskus un wifus zitus galwas-gabalus, zik jauki un mihligi fahneja minu gorigu dseesmu dseesfahna! To gan no wisa skaidri wa-rej redset: Deewa wahrdi schi namu tika kopti, Deewa luhschana un dseesfahna schi nebija svechja leeta. Un ka Deewa svehtibas pee wifahm leetahm netreubha un Deewa meers wifus mahjas lauschi firds pildija, ka ari schi skaidri bija redsams. Ko wehl wehla ar Gargala fainmeeku un wina fainmeesi esam farunajusches, to zeen. lasftaji gan paschi war domates. Bet us mahjahn brauzot, Dah-wida dseesmas wahrdi atfahneja manu fidi:

"Es esmu jauns bijis un wezs tapis, bet es ne-efmu redsejisi to taisno astahku, nedis wina dsimumu mcklejam maisi. Jo tas Kungs ne-astahs fawus svehtus, — tee top muhchigi pafargati, — bet to besdeewigo dsimums top isdeldets." (Dahw. dseesm. 37, 25. un 28.). H. A.

Tas darbs ta Kunga wihna-kalna.

(Mat. ewang. 20, 1. — 16.)

Slinkofchana ir wifus launumu verekli. Tikai tas, kas strahda, faut ko labu war panahk paaule, — tik no darba zilvelam nahk svehtiba. To iklatas jau fina pats ne fewis, kam ir zilvela fahnechana; preeksch tam Deema wahrdi mahjibun nepwisam newajago. Ari ne-tiziger paaules behrni to fina, un strahda pa leelakai dotai zichtigi fawu dorbu, loi fawu maistu pelnitu un nekratu nabadsiba un truhkum. Jo pee mantas un bagatibas iklatas labprah gribs tikt, un kreats darbs schi ir tas wifus labakais lihdsellis.

Engelis nu atdarija fawu muti un fazija: "Aisej no schieenes. Tu ne-efsi zeenigs, dshwot pee fawu brahla. Tava brahla weens folis ir dauds wairak wehrt, nelka wisi tari darbi, kuruus tu pastrahdaji ar fawu settu."

Atanasijs fahla wianam istahsrit, zik nabagu un zelineku winsch pa-ehdinajis, zik bahriau apghadajis. Bet engelis winam atbildeja: "Welns, kuech to setlu tur ibehra, loi tewi peewiltu, tas tew eemah-dija, ta runat."

Ari ards apsins pahrmata Atanasijs, un winsch atjehsahs, ka nebija wis preeksch Deewa fawus darbus darijs, un fahla ruhtti rau-dat un fawus grebz noschelot.

Tad tas engelis atlahpahs un fahwa wianam eet tahlak, kur jau, gaididams, wina brahliis Zahnis tihweja. No ta laika Atanasijs wairs nepadewabs welta labridnaschanahm, un noprata, ka ne wis ar selu, bet tihli ar puhliu un labem darbeem war Deewam un zilvelkeem salpot.

Abi brahli nu atkal fahla dshwot, ka agrak.

Astahstijis I. G. B.

Derigi dshwes padomi.

1. Waijaga buht fahrtigam.

Ei fahrtig, ka tu arweenu palezi, fawu austaga zilvela fahrti, kura Deewos tewi lizis. Nefahrtigais schi fawu godu jaude un nokricht wisselajos lopu fahrti. Ne-astrauj fawai mesfai, kas tai derigs un waijadsigis, ka dwehsele to, ka fawu erozi, pee wifem labeem darbeem war walfat; bet ne-efteauj tai nelad wairat, nelka waijaga. Dauds baribas apgeuhrt, dauds dsehreenu uspuysh un wahjine meesu, — un abi, pawakr rebaudot, ir loti kaitig. Lapehs, ja gribi buht wefels pee meesas, preezigs pee dwehseles, godatis no laudim, svehtits fawu fahrti un amata, fahdu Deewas ten dewis, un laimigu wezumu peedshwot, — tad es un palezi fahrtigs.

2. Waijaga buht lehnigam.

Papreelsch uahrdi labi, un tad runa waj rafsti. Ne-apdomata runa un ahres wahrs jau dascham labam famaitajis wifus dshwes laim. Tapestz es wifur tschals klausies to, kas derigs un tas waijadsig, bet — palehns runat. To Deewos ari gribs, un tapebz Winjsch mumis devids diwi ausis, bet weenu pafch muti. Ja wifus leetas ap-domigis un prahfigi runati, tad tewi jo deenas jo wairat zeemis un godahs; bet ja fawu walodu bes apdoma islaidsi un plukschet eera-disi, tad jo deenas jo leelakai launam un negoda esfihdes. Zhpachis tos nosfleypumus, to gitis ten usfieji, paturi klusu un proti glabat, ja tas tewi nar par grehbu. Zeeni tos, ka svehtu leetu, un glabu fawu fidi. Zilvelas, kas prot nozestees un fepenaas leetas patret kusu, ir lihdsinajahs traufam, kur dahrgas manta paglabatas eelsch, bet plukschies lihdsinajahs tufschai mujai. Tapat wifis tahi rafsti un grahmas labi zapaglabu un jatura sva. Al, zik dauds libelu, naida un nelaimes ir zehlees, tad to nelaika wehrt.

3. Wifus leetas jatura laba fahrti un fpodribi.

Gedali wifus fawu dshwes buhshanu pehz fahrtas un ne-astahj neso nesid. Ja wifus fawu dshwes buhshanu, fahda wifas tewi no Deewa preekschita, edalish un erikoss pehz fahrtas, tad fawas deenas

Ta ir ar laizigu darbu, ko zilvels strahda par fawas meesas vi-turechhanu un wajadslbu. Bet wehl zits darbs fewim ir pavehla, gruhtaks un sworigaks, bet ari dauds svehtigaks, nelka schis laizigai darbs. Pahr fcho darbu zilveli mas grib dseidet un finat, — pasz no fewis ari nemas newar dauds no wina finat. Redsi, tas ir tas darbs, pahr kuru tas Kungs Jezus runa tanis wezpaftistam lihdsiba, ko lasam augshaa peeminet a weet. Mat. ewang. 20, 1. — 16., — tas ir tas darbs ta Kunga vihna-kalna.

Kur ir ta Kunga wihna-kalna? Atbilde skan ihfi: ta Kunga wihna-kalna it wifur tur, kur Deewa svehtee wahrdi teek studinai, — wifur tur, kur zilveli tiz eelsch to trihsveeniga Deewu un fawat gelus losa preech Jesus Kristus, ta paaules Pestitaja. Ar wehm wahrdi faka: kristig a draudse. Tas ir ta Kunga wihna-kalna, ko tas debesu Lehwis ir dehstijis schi paaule zaur Jezu Kristu, fawu Dehu, lai winsch buhru ka fahls, kas paauli issfargi no garigas sapuhshinas, — ka raugs, kas wezo grehbu mihku zaur'zaurim faraudse, — ka pilschta kalna galu, kas newar buht apflehpota. Tas ir tas joutais, Deewa dehstitis dahrs, kura augli muhs war padarit par Deewa behrnejem un debesu walstibas mantineekeem un mums dot to muhchigis dshwoschanu.

Mihkais lasftajis, — laipna lasftaja, — pateizi Deewam, sam wiam Kungam, ka ari Tu no masahm deenahm jau es eedehytis schi wihna-kalna. Skates us teem neskaitameem miljoneem nobaga tumschu paganu, kas wehl ahrys schi wihna-kalna fahm un nela fesna no ta weeniga, dshhw Deema un paaules Pestitaja, bet ir padoti tumstibas warai un fawu pafch meesu lahribahm un eekahroschanu. Pateizi tam Kungam, ka Winsch jau no masahm deenahm, pahr Te-wim apschehodamees, Tevi zaur svehtu fahrti ir usnahmis fawd draudse, kuras widu Tu ne-efsi usaudis gorigam tumfib, bet Deewa wahrdi goism, un tee Te-wim schkli un skaidri schi ir tifuschi mahziti jau no masahm deenahm mahjas, skolas un basnizas. Pateizi tam Kungam, ka lihds ar Te-wim wehl neskaitami ziti ir edehstiti schi jaujaja Deewa dahrs, ka wifis wifis svehtibas pilnos auglus war dabut baudit, ko kristig tiziba ir isplatijses vo wifis plato paauli un winsas robeshcas zaur svehto misiones darbu ik gadus wehl wairak isplachhais ari tumschu paganu widu.

(Turpmal wehl.)

Deewam gods!

1.
Deewam gods! — Redi, gaismas stati
Manu fidi modina,
Un ar jaunu, svehtu preeku
Manu prahru preezina.

2.
Deewam gods! — Winsch tumschas naftis
Bija mana fauliste,
Un us Winsu fahpju wahlis
Zerefa schi dwehsele.

3.
Deewam gods! — Ta jauki nodseed
Engli fawu teikscham.
Dseed' ar tu, ak dwehsele,
Winam fawu dseesminu!

R. Jacobus.

Lihsfibia.
1. Wibols, pahzelts austaga escha,
Jau par mils dehwejabs;
Osols, semu klaus mechs,
Milssenis bes leelibus.

2. Zanteeti, ja austgi kahvis,
Peemin' mechs osolu!
Posta negaifs lehti trahyphs
Tew, no zitem lihdschku. Fr. Mahlberg.

3. Burtu mihka.
Gastahdita no Kamerata Dahws.
P
E I I J
K L L O
O R S S
P

Schos burtus fahrti fastahdot, isnahk noscheljams zilvels un musikas rihs, un widus burtus us leiju lasot, isnahk upi Eiropā.
(Usminejums II. nummura.)

Preekschfilbju mihklas usminezums.

(Stat. 7. nummura.)

Aust, Australija, Austrija, Austers, Austrums, Austerliza, Austro. Usminejufchi: Mällera Ingris, Klaivas Arwidis un Biedris, Gerhardu Janis nu Kameratu Dawis, Delgawa; Melzanders Johnjohns, Rispene.)